

Л.Ф. Омельченко,
Київський міжнародний університет,
д. філол. н., професор,
О.О. Жихарєва,
Київський національний
Лінгвістичний університет
к. філол. н., ст. викладач,
Л.Ф. Соловійова,
Житомирський державний університет
ім. І. Франка,
к. філол. н.

АКСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ТЕЛЕСКОПІ В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

У статті описані особливості функціонування аксіологічного компонента в семантичній структурі англomовного дискурсу. У словниках не фіксується багато емоційно-забарвлених одиниць.

Ключові слова: аксіологія, телескопія, дискурс.

«If two words are simultaneously present to the speaker's mind, he may fail to keep them apart and they may become telescoped into one another»
(Stephan Ullman)

Актуальність аксіологічних досліджень для сучасної лінгвокультурологічно зорієнтованої лінгвістики не викликає сумніву [1, с.9]. Соціальні норми, які розуміються як суспільно визнані правила поведінки, формуються на базі ціннісних орієнтирів і виступають ідентифікуючим чинником для його представників [2, с. 210]. Сучасний стан розвитку лінгвістики характеризується посиленням інтересом до механізмів відображення в мові емоцій і почуттів комунікантів [3]. Мова й емоції – це дві паралельні, узгоджені системи, зв'язок яких полягає в тому, що одна з них (емоції) впливає на функціонування іншої (мови) (М. Бамберт). Наявність різнорівневих засобів репрезентації емоційного досвіду людини в мові зумовлює можливість виділення емотивності як окремої категорії (В.І. Шаховський), яка в праці О.С. Сарбаш розуміється як результат відбиття емоційного компонента філософської категорії ідеального в план мови. Актуальність праці О.С. Сарбаш [4, с.1-2] зумовлена загальною спрямованістю сучасних лінгвістичних досліджень на опис вербалізованих фрагментів емоційної картини світу, а також недостатньою вивченістю емотивності позитивного спектру, відсутністю комплексного порівняльного дослідження, що дозволило б встановити універсальні і специфічні риси інтерпретації мовним соціумом прототипних уявлень про позитивні емоції. Слід зазначити, що до афективного типу належать конотації пейоративності, меліоративності, іронічності, евфемістичності [5, с.203].

Об'єктом цього дослідження є аксіологічний аспект телескопної номінації, який актуалізується в емотивно-конотативному компоненті лексичного значення і проявляється як експресивна, емоційна й емоційно-оцінна забарвленість. У формуванні телескопних слів проявляється тенденція до різноманітності мови, до її експресивності, до багатства її стилістичних можливостей. Як зазначає В.О. Матезіус, у розмовній мові обидва моменти – момент комунікативний і момент експресивний – тісно переплітаються. Основою конкретних висловлювань, однак, є насамперед комунікація, і якщо експресивний вираз розростається, то все ж таки він не може бути нічим іншим, як формою, яка виросла на базі комунікативної функції [6, с.447]. В. Адамс підкреслює, що у своїй основній масі слова-злитки є новоутвореннями ХХ століття [7, с. 146], наприклад: *cablegram* (cable + telegram), *dictaphone* (dictate + gramophone), *escalift* (escalator + lift), *needcessity* (need + necessity), *privilgentsia* (privilege + intelligentsia), *snark* (snake + shark), *appletite* (apple + appetite), *sugarolism* (sugar + alcoholism), *atomaniac* (atom + maniac). За даними Т.Р.Тимошенко, хоча більшість телескопних слів утворюється у сфері побутової лексики (49,3%), телескопія значно поширилася й у сфері науково-технічної термінології [8, с. 15]. До узуально-мовленнєвого стилю нерідко належать професійні технічні слова, роль яких обумовлена прагненням мовців до експресії завдяки оновленню лексичного

фонду, бажанням перемогти «автоматизм» стилістично нейтральної лексики, наприклад: *slumpflation* — стан економічного спаду і підсилення інфляції (*slump* – різке падіння попиту, криза; *inflation* - інфляція). Із доповнення до Великого англо-російського словника [9] методом суцільної вибірки нами було вилучено 1486 телескопізмів, а з Великого англо-російського словника [10] – 712 телескопізмів, які належать до різних лексико-семантичних груп і функціональних стилів.

Телескопія чи осколкове (субморфемне) словотворення – це такий тип номінації, при якому внаслідок злиття першої повної морфемі чи її осколка з кінцевою повною морфемою чи її осколком формується нове слово, яке зберігає на даному етапі мовного розвитку бінарність структури.

Телескопне (осколкове) словотворення як особливий тип творення основ за аналогією реалізується переважно у сфері субстандарта (в стилістично зниженій лексиці), хоча достатньо більша кількість основ належить до літературних, літературно-колоквіальних і термінологічних лексичних пластів. Г. Марчанд стверджує, що результатом телескопії є завжди монема, тобто просте слово типу *brunch* (*breakfast* + *lunch*), *smaze* (*smoke* + *haze*) [Н,с.120].

А.Н. Іванов відмічає інтенсифікацію процесу створення нових кореневих морфем на матеріалі корневих морфем, які вже існують завдяки їхньому скороченню і стяжінню [12]. К. Ханзен, посилаючись на окремих лінгвістів [13], вважає, що контамінація (телескопія) характерніша для американського варіанта. До зазначеного висновку щодо американського просторіччя доходять Л. Соудек [14, с.93],

А.А. Міллер [15, с.55].

Залежно від стилістичної належності вихідних слів Т.М. Беляєва і В.А. Хомяков [16, с. 10] виділяють такі слова-злитки:

- 1) обидва слова з літературного стандарту: *fried* (*free* + *ride*) безкоштовна поїздка, *morrid* (*married* + *worried*) заклопотаний сімейним життям;
- 2) одне зі слів належить до літературного стандарту, інше – до просторіччя: *pojam* (*poet* + *jam*) кепська поема;
- 3) обидва слова – технічні терміни, значення слова-злитка – метафоризація цих термінів: *sprog* (*sprocket* ланцюгове колесо + *cog* шарикопідшипник) новобранець (авіація);
- 4) обидва слова належать до просторіччя і звичайно є синонімами, слово-злиток або отримує нове значення: *goon* (*goof* дурак + *loon/fool* дурак) німецький охоронець, або значення не змінюється: *mazoola* (*mazuma* + *moola*) гроші;
- 5) обидва слова належать до просторіччя, значення слова-злитка те ж саме, що й складених слів: *crowusy* (*screw* + *lousy*) абсурдний, даремний;
- 6) обидва слова з літературного стандарту і є синонімами, значення слова-злитка співпадає з їхнім значенням: *fantabulous* (*fantastic* + *fabulous*) фантастичний, *gringly* (*grimy* + *dingy*) брудний.

Телескопія (контамінація) є порівняно молодим прийомом словотворення. Контамінація – це взаємодія мовних одиниць, які зіштовхуються або в асоціативному, або в синтагматичному ряду, що приводить до їхньої семантичної чи формальної зміни чи до утворення нової (третьої) мовної одиниці [17, с. 206]. Телескопія з'явилася спочатку в системі термінотворень і мові реклами, звідки проникла і в нестандартну лексику. За підрахунками А.Ю. Мурадян [18, с. 3], із загальної вибірки 1422 слів, 23% всіх новоутворень дає рекламний текст і 16% зараховуються до експресивної просторічної лексики. Телескопізми в просторічній лексиці отримують певну конотацію, яка характерна для просторічних елементів, де переважає той чи інший відтінок: фамільярний, саркастичний, іронічний. У літературі ці засоби вживаються для обігрування авторських оказіоналізмів, які утворені контамінацією.

Слід відзначити, що в системі літературного стандарту має місце утворення телескопізмів за аналогією. Значно вона поширена в мовах газети і реклами в Америці. Велика група телескопізмів виникла в американському варіанті англійської мови на основі широко поставленої реклами промислових виробів і предметів побуту, автомобілів, кухонних і пральних машин та інш. як символ «процвітання» і «економічного дива». Наприклад: *braomatic*, *cookomatic*, *dishamatic*, *flooramalic*, *weathermatic*, *futurematic*, *vacuumatic*, *laundromat*, *sodamat*, *bookateria*, *marketeria*, *washeteria*.

Триває утворення неологізмів з елементом *-gate*, що виділився з назви готелю у Вашингтоні (*Watergate*), який став символом політичного скандалу. Скандал був викликаний спробою наближених до президента Ніксона установити підслуховуючий пристрій у готелі «Уотергейт», де містилася штаб-квартира представника з виборів від демократичної партії. Незважаючи на те, що Ніксон намагався вигородити своїх наближених, йому не вдалося спасти їх і він вимушений був піти у відставку. Під час процесу назва готелю «*Watergate*» була переосмислена і набула значення – скандал, який викликаний проявом корупції в управлінні і приховуванням нечесних вчинків. Якщо в 70 – 80-ті роки цей елемент поєднувався, в основному, з іменами власними, то останнім десятиліттям – найчастіше з іменами загальними: *chickengate*, *donorgate*, *filegate*, *travelgate* [27, с.10]. Уотергейтський скандал

створив цілу низку неологізмів з іншим компонентом *-gate*, які позначають будь-який політичний скандал, пов'язаний з корупцією державних службовців: *Hollywoodgate* скандал, пов'язаний з обвинуваченням голлівудського режисера Д. Бергмана в привласненні ста тисяч доларів; *Muldergate* скандал, пов'язаний з діяльністю міністра інформації в ПАР К. Мулдером; *Dallastgate* далласький скандал. Порівняйте: «Senate probe reveals Reagan *Irangate* lies» [Morning Star, 10.01.1987]; «Ключевой вопрос «*урангейта*» – знал или не знал президент» [Сов. Россия, 19.07.1987]; «Тимошенко договорилась с международной организацией Global Witness, что именно она займется расследованием «*гривнагейта*»» [Известия, 22.12.2008, 2]; «Откуда денежки? Кого посадили? Например, где герой львовского *Зваричгейта*? Дали спокойно уйти, чтоб не раскрыл всю пирамиду» [2000, 16.01.2009, 7]; *Моникагейт* (Моника + Уотергейт).

Наступним прикладом може слугувати утворення з *-aholic, -holic* (alcoholic). Уперше зафіксоване в створеному В. Отсом оказіональному телескопному слові *workaholic* (work + /alco/holic) у 1972 році. Слова на *-aholic, -holic* позначають одержимість, пристрасть до того, що позначається основою, яка несе смислове навантаження: *bookaholic* книголюб, *spendaholic* марнотратник, *sweetaholic* ласун, *wordaholic* базіка. Мільйони службовців більшу частину робочого часу проводять не в своїх установах, а вдома за комп'ютером, тому перетворились у «телеслужбовців» – *telecommuter, teleworker*; у «кіберслужбовців» – *cybercommuter*; на зміну звичайним трудоголікам приходять «телетрудоголіки» – *teleworkaholics*. Виникло також словосполучення *teleworkaholic syndrome*, що позначає властиве телеслужбовцям прагнення переробляти, бути «трудоголіками» [28, с.36]. Порівняйте: «Известный *шопоголик* Элтон Джон как-то за один день потратил миллион долларов, а это в среднем 17,57 доллара в секунду» [Вечерние Вести, 5-11.02.1009, 16].

Багато експресивно-оцінних імен особистого значення із суфіксом *-nik* з'явилися у 60—70-ті роки. Суфікс походить від двох аналогій *beatnik* і *sputnik* і має значення насмішкувато-зневажливої конотації. Наприклад: *cinetik* – любитель кіно; *citynik* – член міської общини; *jobnik*- штабний солдат; *filmnik* – кіношник; *computernik* – програміст; *neatnik* – чистьоха; *goodwillnik* – поступлива людина; *Vietnik* – противник війни у В'єтнамі. Забавний неологізм *Trumenburger* (порівняйте назви блюд *hamburger, cheeseburger, beefburger, fishburger*) виник тоді, коли президент Трумен запропонував свою малопопулярну програму економії м'яса.

Слід відзначити, що стилістичні функції телескопних неологізмів перебувають у прямій залежності від причин появи лексичних інновацій. Тобто, якщо слово викликається до життя потребою то глибше, то образніше, більш емоційніше, суб'єктивніше назвати вже існуюче поняття, то й існуючий неологізм буде мати подібну чи близьку до цієї потреби функцію, роль із стилістичного боку.

Нетривіальне використання одиниці номінації може не лише утруднити акт комунікації, але й, з другого боку, придати їй сильний емоційний заряд, а також сприяти дії закону лексичної економії – могутнього рушійного засобу розвитку мови [29, с.74]. Гумористичний дискурс є емотивно-експресивним, оскільки апелює до емоцій реципієнта та вербалізує емоції продуцента. Цей тип дискурсу дозволяє побудувати фрагмент емоційної картини світу, а саме комічної картини світу, певної соціо професійної, регіональної чи етнічної групи [30, с.68].

Деякі телескопні лексеми виконують не стільки номінативну, скільки емоційно-впливову функцію, стають комічно-експресивними засобами виразності й експресивності. Наведемо приклади комічних експресем: *kissogram, kissagram* – a novelty telegram or greetings message sent through a commercial agency, which is delivered (usually by a provocatively dressed young woman) with a kiss, especially to amuse or embarrass the recipient. It was not entirely a neologism – a «*Kissogram Post Card*» (Valentine Series) was available in the 1900s. The sender could leave the imprint of a kiss on the face of the card above a sentimental verse. Наприклад: «*Kissograms 2869531*», «A *kissogram* employer who parked his car illegally rather than allow his...» [31, с.547]. Суфікс *-gram*, який часто вживається в гумористичних комбінаціях, оснований на слові *telegram*, позначаючи повідомлення, яке доставляється представником комерційної компанії привітань, переважно одягненого жартівливо, щоб розважити або збентежити одержувача, у формі, вказаній першим елементом. Інші приклади із суфіксом *-gram*: *Gorillagram* – фірмова назва у США, *Ramboogram, strippergram*, «For singing – telegram junkies bored by the same old song and dance, Cookie climbs into a furry suit to deliver *Gorillagrams*», «Singing telegrams, *Gorillagrams, ...Strip-a-Grams...* for anniversaries», «Youngsters will soon be able to pop Rambo vitamins, and New Yorkers can send a *Ramboogram*, in which a Stallone look-alike will deliver a birthday message or carry out a tough assignment» [31, с.477].

Більшість комунікантів намагаються вживати не повсякденні слова і вирази, а незвичайні, пародійно-жартівливі сленгізми. В. Порциг і Х. Мозер відмічають, що сленг – все ж таки частина розмовно-побутового мовлення, його слід розглядати як спробу подолати в ньому повсякденне, нудне [19; 20]. У сленгу з'являються телескопізми, які містять у своєму значенні як негативну, так і

позитивну оцінку. Р. Сеймур вказує на такі утворення: *gritch* (grouch + witch) сердита, сварлива жінка; *scrummy* (scrumptious + gummy) розкішний, чудовий; *fantabulous* (fantastic + fabulous) чудовий, дивний [21, с.13]. Л.І. Полякова, яка вивчала особливості функціонування "контамінацій" (телескопних слів) у німецькій мові, стверджує, що більшість із контамінацій розмовної мови належать до сленгу. Це, зазвичай, експресивно забарвлені лексеми з жартівливим й іронічним відтінком значення. Наприклад: *Schnulzival* (Schnulze + Festival), *Philodoof* (Philosoph + Doof), *Stupidienrat* (Stupide + Studienrat) [22, с.207-208].

У студентському жаргоні британського й американського ареалів можна виділити такі вільні універби, як *brunch* (breakfast + lunch), *brupper* (breakfast + supper), *tunch* (tea + lunch), *tupper* (tea + supper), *tinner* (tea + dinner), *loosy* (loose + easy), *scrowsy* (screwy + lousy), *cheeribye* (cheerio + goodbye). Сленг динамічний і потребує постійного оновлення. Динамічність сленгу є такою, що через декілька років слово, що виникло в межах сленгу, може з'явитися в загально розмовній чи навіть літературній лексиці [23; 24; 25].

Телескопні лексеми англійської мови – це в більшості випадків незвичайні, оригінальні, іноді дотепні утворення з вираженою експресивною забарвленістю. Побутова мова прагне до гумору, жартів, іронії, що відображається в утворенні деяких слів за моделями, які не вживаються в літературній мові. Невимушеність і емоційність як один з основних ознак стилістичної характеристики побутової мови приводить до того, що в ній проявилася тенденція утворення на основі вже існуючих слів нових одиниць, які мають великий афективний заряд. Численні слова-злитки типу *alcoholiday*, *travelogue*, *paradoxology*, *anectotage*, *yellocution*, *swimsation*, *beautifoolish* характеризуються яскраво вираженою жартівливою гумористичною чи брутально-принизливою забарвленістю, яка притаманна усно-розмовним елементам, і задовольняють соціальну потребу в лаконічних емоційно-експресивних одиницях, наприклад: *beausom* (beauty + bosom), *foolsopher* (fool + philosopher), *sensation* (sin + sensation), *sinfant* (sin + infant), *stuporstitution* (stupor + superstition), *foolsophy* (fool + philosophy), *talkathon* (talk + marathon), *tonible* (terrible + horrible), *pigwan* (pig + wigwam), *sexcess* (sex + success), *slimnastics* (slim + gymnastics). Стилістично оправдана контамінація в російській мові також є різновидом стилістичних фігур, грою слів: *орангутангел* орангутанг + ангел (В. Маяковський), *легионар* легенда + календар (В. Маяковський), *одеколонголик*, *вермутуха*, *злоботрясение*. Іноді стилістичний ефект знижено-іронічних телескопних номінативів досягається контрастним поєднанням основ нейтрально-інтелективного значення з основами розмовно-побутового характеру, наприклад: *pollstar* (poll + gangster), *popster* (pop-art + gangster), *stumpster* (stump + gangster).

В основі психологічного конструювання слів-злитків (телескопних лексем) лежить асоціація понять, які зближуються ще більше завдяки їхній фонетичній подібності: *orbitch* (orbit + bitch), *sinfant* (sin + infant), *awkword* (awkward + word), *movillain* (movie + villain), *sellocution* (sell + elocution), *slanguage* (slang + language), *snobody* (snob + nobody), *videbut* (video + debut), *videot* (video + idiot).

Мовна гра, яка розуміється як усвідомлене ненормативне вживання мовної одиниці, є проявом прагматичної установки, щоб привернути увагу для досягнення ефекту впливу на інтелектуальну й емоційну сферу адресата. Мовна гра передбачає виконання індивідом операціональних дій над мовним знаком, мовний процес, який полягає в навмисному відхиленні від нормативних правил з метою привернути увагу адресата до створеного мовними засобами парадоксу. Пропонується спроба вийти за межі традиційно стилістичного аналізу мовної гри у сферу більш широкого, комплексного аналізу, який охоплює всі мовні рівні – від фонетичного до текстового — і розглянути вплив певного феномену на емоційну й інтелектуальну сферу адресата. Творче ставлення особистості до використання мовних засобів проявляється, отже, як співвідношення знання мовного стандарту й установки на відхилення від нього в мовленнєвій поведінці особистості під час реалізації прагматичної установки на мовну гру [26, с.240]. Наприклад: «Who are you, Mr *Medveputin*?» (Medvedev + Putin) [Зеркало недели, 8.03.2008, 2], «also making life easier, but for cows, is the *cowfeteria*, a serve-yourself barn» [American Speech, № 1, v. 35, 1960], *jargonaut* (jargon + argonaut) людина, яка надмірно вживає жаргонізми – у мотивування включається і жартівливе обігрування осколку -argo із слова argonaut, омонімічне слову argo – жаргон, арго. У літературному стандарті слова-злитки вживаються на позначення понять, які не мають однослівної одиниці номінації. Наприклад: *subtopia* (suburban + utopia). Отже, найчіткіше принцип економії проявляється під час утворення властивих в основному американському варіанту англійської мови телескопізмів (коли з двох вихідних основ унаслідок злиття першого слова чи його початкового елемента і кінцевого фрагмента другого слова утворюється нове слово). Наприклад: *nijamas* (night gown + pajamas) нова комбінація нічної сорочки і піжами, *slurb* (slum + suburb) сipe передмістя з однотипними будинками, безлика приміська забудова.

Узуально володіючи функціонально-стильовими й емотивно-оцінними якостями, осколки телескопної номінації, стилістично модифікуючись в архітектоніці телескопізму, перетворюються в

комічні експресеми – виражають сатиричні ідеї і виконують регулятивно-впливову функцію. Наприклад: *wargasm* (war + orgasm) кризова ситуація, яка погрожує виникненням війни; *travelcade* (travel туристична поїздка + cavalcade) колона туристичних автомобілів; *infanticipate* (infant дитина + anticipate чекати, передбачати) чекати на дитину; *motorustler* (motor + rustler) викрадач автомашин; *pollstar* (poll + gangster), *glamazone* (glamour + amazone), *blaxploitation* (black + exploitation). Порівняйте: сільське господарство, вважають науковці, не може вестись у своїх традиційних формах, воно повинно замінитися на «екоагрокультуру» – *ecoagriculture* [27, с.127]; за прогнозами Л.Л. Зінов'єва: «XX столетие было последним человеческим веком, ему на смену идет громада технологической, то есть уже нечеловеческой цивилизации. Под стать ей будет безликий и единый язык «глобального *человеиника*» – искусственный язык интер» [32, с.21]; «И только наше *политбюро* неизменно трезво смотрит на вещи» [2000, 4.07.2008, 8]; диктатура Стресснера породила неологізм «*тираннозавр*» [Известия, 28.02.1987].

Оскільки англійські телескопні слова відрізняються експресивністю, вони можуть передавати відтінки суб'єктивно-оцінної забарвленості (сатиричної, пародійної), що особливо вживається в американському політичному сленгу, наприклад: *pullitician* (pull + politician) впливовий політичний діяч; *pollutician* (pollution + politician) брудний політик; *dopelomat* (dope має сленгове значення неосвічена, дурна людина + diplomat) невдалий дипломат; *salariat* (salaried + proletariat) низькооплачувані службовці; *militerrorism* (military + terrorism) військовий терор; *slumpflation* (slump + inflation) стан економічного спаду і підсилення інфляції. Телескопізм *democrazy* за короткий час став крилатим у США, і вживається коли говорять про дуже велику суму грошей, які витрачаються на так звані «демократичні» вибори.

У загально-політичній термінології особливо проявляються семантичні зрушення й емоційно-оцінні фонові відтінки, які обумовлені історією і життям суспільства: *salariat* (salaried + proletariat), *Nixinger* (Nixon + Kissinger), *pentomic* (pentagonal + atomic). Порівняйте: *Сарагедон* [2000, 26.09.2008] (Сара + Армагеддон) Сара Пейлінг – кандидат на пост віце-президента від Республіканської партії США.

Соціально-комунікативна установка тексту, яка спрямована на ефективну реалізацію основних прагматичних функцій газети -інформативного й соціального впливу, складається із загального соціально-політичного напрямку видання і читацької аудиторії, якій адресується матеріал, і проявляється в загальному соціальному завданні повідомлення.

Можна не сумніватись у тому, то в газеті соціально-комунікативна установка здійснює найсуттєвіший вплив на принцип відбору і характер функціонування мовних засобів вираження [33, с.162].

Значна частина телескопізмів має емотивно-експресивну забарвленість негативної тональності. Мові газет органічно властиві розмовно-просторічні елементи, які виступають у стилістичній опозиції до книжкових. Ці стилістично значимі одиниці виражають національну специфіку мови, зокрема особливості національної дотепності.

Перспективним передбачається дослідження телескопної номінації крізь призму культурологічного чинника, обумовленого роллю культурно-національного компонента, оскільки у сфері словотворення він залишається дотепер повністю недослідженим аспектом германістики [34, с. 13; 35, с.75]. Телескопні слова все більше з'являються в англійській мові, оскільки мова прагне до економії мовних засобів, а також за допомогою телескопії можливо передати якнайкоротше, якнайекономніше експресивно-оцінні конотації. Оскільки в термінології, газетному стилі, рекламі передача змісту складного поняття, чи оцінки потребує найекономніших засобів, тому й телескопні слова найчастіше вживаються в цих системах, що є особливістю їхньої семантики.

Дослідження експресивно-емоційного потенціалу і стилістичних функцій телескопної номінації тісно зв'язано з широким залученням фонових знань і екстралінгвістичних чинників: ситуації, породження і сприйняття тексту, комунікативна і соціопрагматична установка автора, чинник адресата, лінгвокультурні й етнокультурні традиції, співвіднесення письменником створеної в тексті моделі світу з цим світом.

Стаття може послужити імпульсом для подальших соціолінгвістичних досліджень телескопної номінації крізь призму контрактивної лінгвістики, а також для успішного розвитку такого напрямку в лінгвістиці, як лінгвокультурологія, яка досліджує насамперед живі комунікативні процеси і зв'язок виразів, що використовуються, із синхронно діючим менталітетом і духовним життям народу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балашова С. Аксіологічний компонент у структурі лінгвокультурного концепту // Сучасні проблеми лінгвістичних досліджень і методика викладання іноземних мов професійного спілкування у вищій школі. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, – 2007. – Ч. 1. – С. 9-11.
2. Хабермас Ю. Моральное сознание и коммуникативное действие. -СПб.: Наука, 2000. – 254 с.
3. Бацевич Ф.С. Атмосфера спілкування: спроба психолінгвістичного дослідження // Мовознавство. – 2002. – № 4-5. – С. 26-32.
4. Сарбаш О.С. Семантика позитивної емотивної лексики: лінгвокогнітивний та лексикографічний аспекти (на матеріалі англійської, української та новогрецької мов): Автореф. дис... канд. філол. наук. – Донецьк, 2008. – 21с.
5. Євтушенко В.М. Дихотомічна система типів конотації // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна / Серія Романо-германська філологія. – Харків: Константа, – 2000. – № 500. – С. 203-207.
6. Матезиус В.О. Язык и стиль // Пражский лингвистический кружок: Сб. ст. – М.: Прогресс, 1967. – С. 444-523.
7. Adams V. An Introduction to Modern English Word Formation. – London: Longman, 1973. – 370 p.
8. Тимошенко Т.Р. Телескопия в словообразовательной системе современного английского языка: Автореф. дис. ... канд. филол. наук. К., 1976.-20 с.
9. Дополнение к Большому англо-русскому словарю / Под общ. ред. И.Р. Гальперина. – М.: Рус. яз., 1980.-431 с.
10. Большой англо-русский словарь: В 2 т. / Под ред. И.Р. Гальперина. -М: Рус. яз., 1979.-1685 с.
11. Marchand H. On the Analysis of Substantive Compounds and Suffixal Derivatives not Containing a Verbal Element // Indogermanische Forschungen. – 1966. – P. 117-121.
12. Иванов А.Н. Пополнение словарного состава современного английского языка (опыт лексикологического и социо-лексикологического описания): Дис. ... канд. филол. наук. – М., 1971. – 174 с.
13. Hansen K. Rhyming Slang and Reinforcement in Slang // Zeitschrift fur Anglistik und Amerikanistik. – 1966. -№ 4. – P. 50-114.
14. Soudek L. Structure of Substandard Words in British and American English. – Bratislava, 1967. – 228 p.
15. Миллер А.А. Основные пути формирования лексики сленга // Иностранный язык. – Алма-Ата. – Вып. 6. – 1971. -С. 45-59.
16. Беляева Т.М., Хомяков В.А. Нестандартная лексика английского языка. -Л.: Изд-во ЛГУ, 1985.-136 с.
17. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. – М.: Советская энциклопедия, 1966. – 607 с.
18. Мурадян А.Ю. Словослияние в современном английском языке (специфика, динамика, теория): Автореф. дис. ... канд. филол. наук. -Л., 1978. -24 с.
19. Porzig W. Das Wunder der Sprache . – Bern, 1957. – 250 p.
20. Moser H. Umgangssprache // Zeitschrift fur Mundartforschung. -Wiesbaden, 1960. – P. 215-232.
21. Seymour R.K. Collegiate Slang: Aspects of Wordformation and Semantic Change // publications of American Dialect Society. – Duke University. -№51.-1969. – P. 13-22.
22. Полякова Л.И. Контаминация как одна из особенностей словообразования современного разговорного немецкого языка // Уч. записки. – МГПИИЯ. М. Тореза. – Т. 35. – М, 1966. – С. 200-210.
23. Арнольд И.В. Лексикология современного английского языка. М.: Изд-во лит-ры иностр. яз., 1959. – 352 с.
24. Маковский М.М. Языковая сущность современного английского сленга // Иностранные языки в школе. – № 4. – 1962. – С. 102-113.
25. Волошин Ю. К. Экономия на уровне словообразования (на материале современного английского языка). Синтаксис современного английского языка. – Пятигорск: ПГПИИЯ, 1974. -С. 112-120.
26. Сниховская И.Е. Когнитивно-коммуникативный аспект явления «языковая игра» // Вісник Житомирського державного університету ім. І.Франка.-Житомир: Редакційно-видавничий відділ Житомирського державного університету ім. І. Франка. -Вип. 17. —2004. -С. 239-241.
27. Зацний Ю.А., Пахомова Т.О. Мова і суспільство: збагачення словникового складу сучасної англійської мови. – Запоріжжя: Запорізький державний університет, 2001. – 243 с.
28. Чередниченко В.А. Новая лексика и фразеология английского языка, отражающая физическое и ментальное состояние человека // Нова філологія. – Запоріжжя: ЗДУ, – 2003. – № 3(18). – С. 35-41.

29. Денисенко С.Н. Функціоналізм – одна із найважливіших парадигмальних рис лінгвістики кінця ХХ – початку ХХІ ст. // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна / Іноземна

філологія на межі тисячоліть. – Харків: Константа. – 2000. -С. 68-76.

30. Харченко О.В. Особливості гумористичного дискурсу // Вісник Київського міжнародного університету / Серія Іноземна філологія. -К.: Правові джерела. – Вип. 5. – 2008. – С. 64-71.

31. Ayto J. Twentieth Century Words. -Oxford: Oxford University Press. -1999.-640 p.

32. Зиновьев А.А. Глобальный человек. – М.: Центрполиграф, 1997.-448 с.

33. Усов В.Г. Опыт социолингвистического анализа газетных текстов // Язык и массовая коммуникация. Социолингвистическое исследование. – М.: Изд-во Наука, 1984. – С. 161—171.

34. Гончарова Т.В. Лінгвоаксіологічна семантика агентивних номінативних одиниць із формантом -ег у сучасній англійській мові: Автореф. дис. ... канд. філол. наук. -Донецьк, 2006. – 20 с.

35. Омельченко Л.Ф., Самохіна (Дмитренко) В.О., Соловійова Л.Ф. Культурно-національні конотації англійських композит // Новітня філологія. – Миколаїв: Вид. МДГУ ім. Петра Могили, 2007. -С.74-86.

The article deals with the peculiarities of functioning the axiological component in the semantic structure of telescope words in the English language discourse. No traces of many emotionally-charged coinages are to be found in dictionaries.

Key words: axiology, telescope, discourse.

В статті описані особливості функціонування аксіологічного компонента в семантичній структурі англійського дискурсу. В словарях не фіксується багато емоційно-окрашених слів.

Ключевые слова: аксиология, телескопия, дискурс.